

ବାର୍ଷିକ ଶବ୍ଦାଳ୍ପନ୍ (Vowel Sound)

ଯଦେ ଜୀବି ହୁଏ (Read and understand):

ା	ୟା	ି	ୟି	ୀ
ୀ	ୟା	ୟି	ା	ୟା
ି	ୟି	ୟି	ୟି	ୟି
ୂ	ୟୁ	ୟୁ	ୟୁ	ୟୁ
ୁ	ୟୁ	ୟୁ	ୟୁ	ୟୁ
୍ୟା	ୟୁ	ି	୍ୟି	ି
୍ୟୁର	୍ୟୁ	୍ୟା	୍ୟି	୍ୟି

[ଆମ ଏହା ବାର୍ଷିକ ଶବ୍ଦାଳ୍ପନ୍ (Vowel Sound) ସହିତରୁ ଦୃଷ୍ଟି ପରିମ୍ବନିତ ଉତ୍ସାହିତି କରୁଥୁବାକୁ ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ଧରିବାକୁ ଚାହୁଁଛାମାତ୍ର ନାହିଁ। ଯାଇଁ ପ୍ରମାଣେ ବାର୍ଷିକ ଶବ୍ଦାଳ୍ପନ୍ କରିବାକୁ ପାଇଁ ଏହା କାହାକୁ ନାହିଁ, ଏହାର କାହାକୁ ନାହିଁ ଏହାକୁ କରିବାକୁ କାହାକୁ ନାହିଁ ଏହାକୁ କରିବାକୁ କାହାକୁ ନାହିଁ।]

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (Exercise):

୧. ବାର୍ଷିକ ଶବ୍ଦାଳ୍ପନ୍ କାହାକୁ କରିବାକୁ ନାହିଁ ।
୨. ପାଠକ ବାର୍ଷିକ ଶବ୍ଦାଳ୍ପନ୍ କାହାକୁ କରିବାକୁ ନାହିଁ ।

ର-ଙ୍କ ଓ ଯ-କ୍ରମିକ ଉଚ୍ଚାରଣ ଲକ୍ଷ୍ୟ

(Use of vowel marks)

- ା: ହୃଦ୍ୟକ ବାଲତ ଗାନ୍ଧୀ ଯାତ ।
- ୀ: ପ୍ରେମିକ ବାହୀ ପ୍ରମ୍ଭ ପା ନାନ୍ଦିକ ।
- ୁ: ତକ୍ଷିକ ବାଜିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଯାତ ।
- ୌ: ଗାନ୍ଧି ପରିତ ହିତୀର୍ଥି ରାତ ଯାଦ ।
- ୁଃ: ପର ପରିତ ପରି ଫୁ ଗାନ୍ଧିକ ।
- ୟ: ଗୁରୁ ଫୁଲିକ ବାହି ଫୁଲି ।
- ୟଃ: ବିଦୃତ ପରିତ ଭ୍ରମ ବାହିକ ।
- ାଃ: ଗ୍ରାମୀଯ ଦୂର୍ଦ୍ଵାରା ଯାଏ ନାହିଁ ।
- ୟାଃ: ତେ ଶ୍ରେ ରେଲ ନାନ୍ଦି ତେ ଯା ରେଲିତ ପର ।
- ୟିଃ: ବିଦୃତ ପରିତ ବିର ପରିକ ।
- ୟୁଃ: ଦ୍ଵି ଦ୍ଵି ତିରକ ପରିବ ନାହିଁ ।
- ୟୁଃ: ଦ୍ଵିଦ ପରିତତ ପ୍ରେମ ଅ ଦୂର୍ଦ୍ଵାରା ।
- ୟୁଃ: ପ୍ରେମ୍ଭୁ ଗାନ୍ଧିଯ ଗୁଣ ସିଦ୍ଧିକ ।
- ୟୁଃ: ପଞ୍ଚିତ ଲୁପ୍ତ ତିରକ ଦର ।
- ୟଃ: ଦୂର ବାହି କା ଆଗରୁଣ୍ୟ ।
- ୟଃ: ଯୁ ତ ଗ୍ରାମୀ ତିରପରା ନାହିଁ ଯାନ୍ତିର ।
- ୟଃ: ଯୁଃ ପ୍ରେମିକ ଯକି ।
- ୟଃ: ତେ ଶ୍ରେ ଦିଦ୍ୟାକ ଫୁଲ ବିଦ୍ୟାକ ଅଛି ।
- ୟଃ: କରେଲ ଲାଗି ବିଦ୍ୟା ଲାଗ ।
- ୟୁଃ: ଦୂର୍ଦ୍ଵାରା ଦୂର୍ଦ୍ଵାରା ନାହିଁ ।
- ୟଃ: ପର ଦୂର୍ଦ୍ଵାରା କଳି ଦୂର୍ଦ୍ଵାରା ନାହିଁ ।
- ୟଃ: ପ କି ଦୂର୍ଦ୍ଵାରା ଫଳ ପରିକ ।
- ୟଃ: ପରିଚ୍ୟାଲିକ କାହିଁ ଆଗରୁଣ୍ୟ ।
- ୟଃ: ପର ଉତ୍ତର କିମି ପରା ।
- ୟୁଃ: ଉତ୍ତରାମ୍ଭୁରୁ ପ୍ରାତିଦ ଦକ୍ଷିଣ ଉତ୍ତରିକ ।

କ୍ରମିକ (Exercise):

୪. ତଥାଦି ଏ ଘେ-ଙ୍କ ଓ ଗ-ଙ୍କ କୃତ୍ତିମ ଓ ବ୍ୟାକ୍ ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ଧରନିରେ ଲୁହି । ଓ, ହୀ, ନୀ, ଗୀ, ନୀହୀ, ନୃତ୍ୟ, ଶ୍ଵାସ, ନୃତ୍ୟ, ହୀନ୍ତି, ନୁହିବାର ।
୫. ତଥାଦି ଏ କର୍ତ୍ତାଙ୍କର ଓ ବ୍ୟାକ୍ ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ଧରନିରେ ଲୁହି ।
୬. କିମ୍ବା ପରିମା ଅବଳିତ ପୂର୍ବ କର୍ତ୍ତାଙ୍କର ପାଇଁ ଲୁହି ।
- (ଏ) ଏକ ପରିମା ... କୃତ୍ତିମ ।
- (ବ) ଏ ... କୃତ୍ତିମ ।
- (ର) କୃତ୍ତିମ ... ଅବଳିତ ।
- (ଯ) ଅବଳିତ କରିବାରି ... ପରିମା ।
- (ସ) ଯା ଅବଳିତ ... ।

ପଞ୍ଚ ଗର୍ଭ

ବାନ୍ଦିଲ କଥାଙ୍କୀ ଯବୁଣ୍ଡି ଖରଦୁର୍ଗ ଦୃଷ୍ଟି ଲାଗିଯାଏଇ ଓ ପଞ୍ଚ
ତତ୍ତ୍ଵ ଗର୍ଭ ଲାକିବାକି ଠକ୍କ ପଞ୍ଜ ଯେ ପଞ୍ଚ ତତ୍ତ୍ଵରେ ପଞ୍ଚ ଗର୍ଭ କାହିଁ ।

- (ଆନ୍ତିକ) - ୧. ମୂର୍ଖ ଗର୍ଭ
- ୨. ନୃପୂର୍ବ ତଥୀ ଗର୍ଭ ।
- ୩. ଯଶ୍ଵର ଗର୍ଭ ।
- ୪. ପଞ୍ଜୀ ଗର୍ଭ ।
- ୫. ଉତ୍ସବ ଗର୍ଭ ।
- ୬. ଶାନ୍ତି ଯ ଗର୍ଭ ।
- ୭. କୁଳାଳ ଯ ଗର୍ଭ ।
- ୮. କଣ୍ଠ ଗର୍ଭ ।
- ୯. ମୃଦୁ-ଗର୍ଭ
- ୧୦. ଯ - ଗର୍ଭ ।
- ୧୧. ମୃ - ଗର୍ଭ ।
- ୧୨. ଫୁନ୍ଦୁ ଯ ଗର୍ଭ ।

၃. သတ္တ သီတ္တ-ပုဂ္ဂိုလ် :

သတ္တများ	သတ္တ သီတ္တ
၈. ဘယ် သတ္တ	၂၅
၉. ဘုရားက တူစွဲ သတ္တ	၂၄
၁၀. မယ် သတ္တ	၂၅
၁၁. ပန္တော် သတ္တ	၂၆
၁၂. ဇူးသ သတ္တ	၂၇
၁၃. ဘုရားသ သတ္တ	(၂၇)
၁၄. အုပ် အုပ် သတ္တ	၂၈
၁၅. ဇော် သတ္တ	၂၉ ၂၁
၁၆. ဒွဲ သတ္တ	၂၉ ၂၁
၁၇. သ သတ္တ	၂၉
၁၈. ဗြ သတ္တ	၂၉
၁၉. ဖုန့် သ သတ္တ	၂၉ ၂၁

၈. ဘသသု ပါ ဘသသုရိ ဖောက် ပါ သ ဖောက်

ဘင်္ဂလူ လယ်တ် ခဲ့ , ခဲ့ , ခဲ့ အဲ တိန္တာ ဖောက်ရှိ ဘသသု ဖောက် လုပ် । ဘသသု ဖောက်များ သိမ်း သိမ်း ဇဲ့ (Sound) ဘယ်များ । ဘုဒ္ဓ ဇဲ့ (Normal stressed sound) ဘူး လား လား ဇဲ့ (Long and weak stressed sound) । သိမ်း တွေ့က် သတ္တများ သိမ်း သိမ်း ဇဲ့ ।

ଓଡ଼ିଆ: ତ = ହୀ ହୀ

ତ = ହୁ ହୁ ହୁ

ତ = ହା ହା ହା

ଅବଶ୍ୟକ: ତ-ର ନୂଥ ର' (Normal stressed sound) ତା ଲାବେଗର୍ତ୍ତୁ ର' (Long weak stressed sound) ତା, (ଓଡ଼ିଆ- ଉଚ୍ଚି(ପଞ୍ଜି
ଉଚ୍ଚି), ଉଚ୍ଚି(ଦଣ୍ଡବତ୍ତ ଉଚ୍ଚି) । ହାତ୍ର ତ/ହ-ର ଘର୍ବ, ଥ(ହାତ୍ର), ଥ୍ର (ଯଳବି)
ହାତ୍ର ତ-ର, ତେ ଶ୍ରେ ରତ୍ନେ ବର ହାତ୍ରଙ୍କି ତା !

ବର୍ତ୍ତମାନ (Exercise):

୧. ପାତ୍ର ଫର୍ତ୍ତ କାହାର କାହାର ?
୨. ପାତ୍ର ଫର୍ତ୍ତକ ପାତ୍ର ତାହା ଫର୍ତ୍ତପର୍ବ କେବେ ଲାଗୁ ।
୩. କିମାତିରେ ଏହା ଫର୍ତ୍ତ ପର୍ବକ ଫର୍ତ୍ତକୁ ଲାଗୁ ।
  - (ଠ) ପାତ୍ରକୁ ଫର୍ତ୍ତ ।
  - (ଡ) କାନ୍ଦିକୁ ଫର୍ତ୍ତ ।
  - (ଢ) ଗାନ୍ଧିକୁ ଏହା ଫର୍ତ୍ତ ।
  - (୪) ଫୁଲ୍ବୁ ଏହା ଫର୍ତ୍ତ ।
୪. କିମାତିରେ ଏହା ଫର୍ତ୍ତ ପର୍ବକ ଫର୍ତ୍ତକୁ ଲାଗୁ ?
୫. ଏହା ଫର୍ତ୍ତକ କାନ୍ଦିକାଙ୍କ କାନ୍ଦିକାଙ୍କ କାନ୍ଦିକାଙ୍କ ?
୬. ଏହା ଫର୍ତ୍ତକ କାନ୍ଦିକାଙ୍କ କାନ୍ଦିକାଙ୍କ କାନ୍ଦିକାଙ୍କ ?

ଓ - ପତ

ପରେ ଖାଦ୍ୟ ଲେଖନ (Read and understand)

ଓ	ଓ	ଏ	ଏମ୍	ଏକ୍
ଓ	ଔ	ଏ	ଏବୁ	ଏକୁ
ଔ	ଔ	ଏ	ଏମୁ	ଏକୁ
	ଏ	ଏ	ଏମୁ	ଏକୁ
ପୃତ୍ରୀ	କୃତ୍ରୀ	ଷୃତ୍ରୀ	ଫୃତ୍ରୀ	ଖୃତ୍ରୀ
ଚୃତ୍ରୀ	ଖୃତ୍ରୀ	ଫୃତ୍ରୀ	ବୃତ୍ରୀ	ପୃତ୍ରୀ
ହୃତ୍ରୀ	ପୃତ୍ରୀ	ଲୃତ୍ରୀ	ଚୃତ୍ରୀ	ବୃତ୍ରୀ
ଯୃତ୍ରୀ	ଗୃତ୍ରୀ	ଶୃତ୍ରୀ	ଫୃତ୍ରୀ	ପୃତ୍ରୀ
ପର୍ତ୍ତୀ	ପର୍ତ୍ତୀ	ରର୍ତ୍ତୀ	ପର୍ତ୍ତୀ	ପର୍ତ୍ତୀ
କର୍ତ୍ତୀ	କର୍ତ୍ତୀ	କର୍ତ୍ତୀ	କର୍ତ୍ତୀ	କର୍ତ୍ତୀ

ପୃତ୍ରୀ ହୃଦୀ ଲୁହୁ ଉପଚ୍ଛ୍ଵ ।
 ସୃତ୍ରୀ ଗୃତ୍ରୀ ପର୍ତ୍ତୀ ରବୁ ସୃତ୍ରୀ ।
 କିମ୍ବା ପର୍ତ୍ତୀଦ ପୃତ୍ରୀ ଦର୍ଶକୀ ।
 ତୁ ଅପ୍ରକାର କର୍ତ୍ତୀ ରଜ୍ଞୀକୀ ।
 ହର୍ତ୍ତୀ ଉତ୍ତ୍ରୀ କର୍ତ୍ତୀ ପୃତ୍ରୀ ଅନ୍ତର୍ଭୂତୀ ।
 ସୃତ୍ରୀ କର୍ତ୍ତୀ ପର୍ତ୍ତୀ ରଜ୍ଞୀ ।
 ଲୁହୁ ଗୃତ୍ରୀ ରବୁ କର୍ତ୍ତୀ ଅନ୍ତର୍ଭୂତୀ ।
 ହର୍ତ୍ତୀ କର୍ତ୍ତୀ ପର୍ତ୍ତୀ ରଜ୍ଞୀ ।

ବା - ପଠ

ବେଳେ ପାଞ୍ଚ ଶତ (Read and understand)

ବ	ବୁ	ବା	ବି	ବିଂ
ବେ	ବୁଦ୍ଧ	ବାହୁ	ବିନ୍ଦୁ	ବିଂଶ
ବ୍ରେ	ବ୍ରାହ୍ମି	ବାନୀ	ବିକ୍ରି	ବିଂଶୀ
ବ୍ରୁଣ	ବ୍ରୁଣ	ବାନ୍ଦି	ବିନ୍ଦୁଙ୍ଗ	ବିଂଶଙ୍କ
ବ୍ରଦ୍ର	ବ୍ରଦ୍ରିଣୀ	ବାନ୍ଦିଲ	ବିନ୍ଦୁଲ	ବିଂଶି
ବ୍ରଦ୍ରିଣୀ	ବ୍ରଦ୍ରିଣୀ	ବାନ୍ଦିଲ	ବିନ୍ଦୁଲ	ବିଂଶିଲ
ବ୍ରଦ୍ରିନ୍ଦି	ବ୍ରଦ୍ରିନ୍ଦି	ବାନ୍ଦିନୀ	ବିନ୍ଦୁନୀ	ବିଂଶନୀ
ବ୍ରଦ୍ରିନ୍ଦିନୀ	ବ୍ରଦ୍ରିନ୍ଦିନୀ	ବାନ୍ଦିନୀ	ବିନ୍ଦୁନୀ	ବିଂଶନୀ

ବୁଦ୍ଧିଯ ଲାଗ ବ୍ରଦ୍ରି ପଞ୍ଚି ପୃଣି ରାତି ।
 ଅବରୁଦ୍ଧ ଜାଣୁଅ କର ପାତାର ଲାଭ ।
 ଅବି ତୃତୀ ପିଲାତ ବୁ ଖର ଯାତ ।
 ବ୍ରଦ୍ରିନ୍ଦି କର ଆଖ ଲାଗ ।
 ଉତ୍ସବ ଗନ୍ଧ ନାଥ ଖାନ ।
 ଅବରୁଦ୍ଧ କୁଣ୍ଡି ଯାନ ନାଥ ।
 କାରଣ ଫୁଲିବ କବେଳୁ ବୁଝି ଏ ପାଞ୍ଜା ।
 ରାତ୍ରିକ ରାତ୍ରିକ କୁଣ୍ଡି ଏ ଯୁଦ୍ଧ ।
 ପାଦିପର୍ବତୀ ପରା ଶୀର୍ଷ ଉତ୍ତର ନାଥ ଏ ଲାଗ ।
 ଲାକୁଣ୍ଡିନ୍ଦି ଏଇର ଶୁଣ ଗାନ୍ଧ ଏ ଯୁଦ୍ଧ ।

သာမဏ္ဍတ် သိရှု (learn the Word meaning):

သံ = a ring , a wheel-shaped or circular thing or course,
 ဆတ်ခါ | အတွေ့= Polite, gentle, civilized. ဖုဒေသံ / ဖုဒေသံ = a
 mystic word or words recited by the Bodyas. ည့် = a lid, a
 cover. ဘက်နဲ့ = Time, ပုစ်, သမဂ္ဂ | ဘယ်သွေ့ = disorderly or
 in a disorderly manner.

ဘက်ခံ (Exercise):

၈. ဗြ-ပတ် ကျင်းမာရေး ဘဏ္ဍာ လူယူ |
  ၉. ဗြ-ယတ္ထ ဝီဇာ ပန္တု မတ လူယူ |
  ၁၀. ကံပါ ပုံခုံ ဒက္ခိုတ် ပုံပါ ဘွဲ့ |
  - ၁၁) အတ်သု ... သံ ပနီ ... ရအေ |
  - ၁၂) အတ် တွေ့မြတ် ပိုယ်တ် ... ဖော် ထုအေ |
  - ၁၃) ဖုဒေသံ ကျေ ... လျေ |
  - ၁၄) အတွေ့ ဂုံး ... ဂုံး |
၁၅. တဲ့လောင် သူ ဓမ္မာန် ကုန် အေ အုပ် အုပ် လူယူ |
 အတွေ့, ဖုဒေသံ, ဘယ်သွေ့, ည့်, သံ, ပတ် ပနီ |

ଭର୍ତ୍ତ ଭର୍ତ୍ତ କାନ୍ଦି ଯୁକ୍ତ

ଖର୍ବ ହାତିଲ ପଣ୍ଡି ଉଚ୍ଚାଳୁ

ଗନ୍ଧି ଶିଥି ଏ ଧୂରୀଲାଯ ଗାୟର
 ଗାୟ ହା ପଞ୍ଜିତ,
 ଭର୍ତ୍ତ ଭର୍ତ୍ତ କାନ୍ଦି ପଣ୍ଡ,
 ଗାୟର, ପୂର୍ବର, ପାତି ପଞ୍ଜିତ ।
 ପୂର୍ବର, ଗାୟର, ପାତି ପଞ୍ଜିତ
 ହାଜ ହୃଦେ ହାତରେକ ହା କରଣ୍ଡି ଚାହିଁ ।
 ଯା ବେଶ୍ଵର ହାତର, ଯା ବେଶ୍ଵର ହାତର,
 ପଞ୍ଜିର ଯମି ଗାୟ ପଞ୍ଜିତ ।
 ପାତ ପାତ ପାତ କରାରି,
 ଅଦି କି ଗାୟ୍ତି କାହ୍ୟ ?
 ପାତ କାନ୍ଦି ପଶୁ ପାତ
 ଗାୟ ହା କରଣ୍ଡି କାନ୍ଦି ।
 ଗାୟ ହା କରଣ୍ଡି କାନ୍ଦି ପାତ
 ହା ପାତ ପାତ କାନ୍ଦି ହାତିଲ ।
 କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି,
 ହା କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ।

သေဖြတ် သိရှု (Learn the Word meaning):

ဘယ် = ဂုဏ်ဂျိန္တီ ဘက်သဲ့ | အမြတ် = ဖော်လဲ ကြောင် |
 သံသင် = ပိတ်ပိမ့် | အမွှေး = အမ် ဂုဏ်ပွဲ |
 ကိုင့်တ် = ဖော်တ် | ဘဏ်သံသင် = ဘက်သံသင်/ အိတ္ထူး |

ဘက်သဲ့ (Exercise):

၈. တဲ့လတ် သဲ့ ပုံ့ချွဲမျိုးက ဖွံ့ဖြိုးပွဲရွှေ့ပွဲ :

- ၁) မှတ် မှတ် အောင် ထဲတဲ့ လွှဲပြီတွေ့ ကတ္တု ဖွံ့ဖြိုးပွဲ ?
- ၂) ဘမ္မာ ပုံ့ချွဲမျိုးက အမြတ် ?
- ၃) သံသင် အုပ် ဆိုတဲ့ သံသင် ပုံ့ချွဲမျိုးက ဖွံ့ဖြိုးပွဲ ?
- ၄) ကြောင် ရုပ္ပါန် ရုပ္ပါန် ကဲတွဲ ကိုင့်တ် ကျကော် ?

၉. ရိုက် ပုံ့ချွဲ အကြိုတ် ပုံ့ချွဲ သွေး :-

- ၁) မှတ် မှတ် ----- ထဲတဲ့ ပမာ,
ဘယ်သဲ့, ----- မှတ် ပုံ့ချွဲမျိုးက ပုံ့ချွဲပွဲ |
- ၂) သဲ့ ----- ဘာဗုတ်, သဲ့ ဝံမျက် ဘာဗုတ်,
အမြတ် သံသင် ဘမ္မာ ----- |
- ၃) ----- အုပ် ပုံ့ချွဲ သံသင်
ကဲ့ ဘမ္မာ ----- |
- ၄) ကိုင့်တ် ကျကော် -----,
----- ရုပ္ပါန် ကဲတွဲမျိုးက ပုံ့ချွဲမျိုးက ပုံ့ချွဲပွဲ |

၁၀. တဲ့လတ် သဲ့ ဓမ္မစား ကဲတွဲမျိုး :

ဘယ်, ပုံ့ချွဲမျိုး, အမြတ်, ဝာသအား, သံသင် အမွှေး, ပုံ့ချွဲမျိုး, ကိုင့်တ်, ဘဏ်သံသင် |

ತರಣ

ಎಡ್ ಪ್ರಯೋಗ ಉದ್ದೇಶ

ನ್ನು ದೃಷ್ಟಿ !

ತೆ ಹಾಯಿಸು ನಾಡು ಯಣತ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ತಕ್ಕು ನಾಡ್ಯಿ ವಿಕ್ರಿತಿ ,
ಉಗ್ರ ಹಾಸ್ಯ ಯಣ್ಣಿಸು ಗಪಕ ಆ ಲಗ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬುಕ್ರಿತಿ ।

ಯಣತ್ತಿ ನಾಡುಗೆ ಈ ಗೀತ ಪವರ ಈ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪೂರ್ವಿ ವಿವಿಧತ ,
ಪಣ ಯಾರ್ಥಿಕ ತರ್ತುತ ನಾಡ್ಯಿ ಯಣತ್ತಿ ಭೂಪ್ರಾಗ ರೀವಿಧತ ।

ಅಗ್ನಿ ಗಪದ ಅಂತ ದಲ್ಲಿದ ವಿರಿವಿಗೆ ತುರಳ್ತು ಪರ್ಯಾಯ ,
ವಿಶೇಷತ ಈ ಗೀತ ಯಣತ್ತಿ ನ್ನಾಗ್ರಾಗ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಸೀವಿರ್ಪನ ।

ಪವರ ಈ ಗೀತ ಯಣತ್ತಿಗೆ ನಾಡುಗೆ ಕಣ್ಣದಿಂಡಿ ಗ್ರಾಹಣಿಗೆ ,
ಇನ್ನ ಅಲ್ಲಾಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿ ಅರ್ಪಣ ಪದ ನಾಡ್ಯಿ ವಿಜಾಯಿಗೆ ।

ಅರ್ಥಗಳ ಹಿನ್ನೆಸೆ (learn the Word meaning):

ತರಣ = Prayer , ವಿಕ್ರಿತಿ | ದೃಷ್ಟಿ = God , ಇಗರಣ | ಬುಕ್ರಿತಿ Fullfill ,
ಬುಕ್ರಿದ ಮಾರ್ಪಾತ್ರ | ಪವರ = Coward , ಒಕ್ಕಿಳ್ಳು ಯಣ್ಣಿಸು | ಪಣ = A blessing
ಯಾರ್ಥಿಕ , | ನ್ನಾಗ್ರಾಗ = Unstable , Restless , ನ್ನಾಗ್ರಾಗಿಲ್ಲ , ನ್ನಾಗ್ರಾಗಿಯೆ |
ಸೀವಿರ್ಪನ = Stable, established. ಹಿನ್ನೆಸೆ | ನಾರ್ಯಿಗೆ = environment .

ନାମିକ (Exercise):

୪. ତରଦିନ ଯ ବୁଝୁଣ୍ଡିକ ଶୁଣ ରୁ :

- ୩) 'ତପଳ' ଟୁଲିଷ୍ଟୁଟ ଲାଇ ଯନ୍ତ୍ର ଗଛ ଗୁରୁ ?
- ୮) ଫଣନ୍ତି କି ଏ ଗପକ ହା ବନ୍ଦ ପୃତ୍ତିଯକ ପଣ ଯାଏନ୍ତି ?
- ୯) ଫଣନ୍ତିର କି ପାଦ ଏ ଗପକ ଦର ଜୟାଇ ?
- ୧୦) ହୁ ଫଲଗୁରୁଟ ପାଇ ଆପକ କି ପରାକର ପକ ଯାଏନ୍ତି ?
- ୧୧) 'ତପଳ' ଟୁଲିଷ୍ଟୁ ନାହାଇ ପଠ ଯନ୍ତ୍ରକ ଅବକ ଯକ ଲାଗୁ ।

୫. ନୀଳ ପୂର୍ବ ଓଳନ୍ତିର ପୂର୍ବ ରୁ ।

- ୩) ଫଣନ୍ତି ନାହାଇ ..... ଯିବାନ୍ତି ।
- ୮) ଅନ୍ତିଙ୍କ ଗପଦ ..... ପଚାକ ।
- ୯) ପାଦ ଏ ଗପ ଫଣନ୍ତିର ନାହାଇ ଲାଞ୍ଛଦିଙ୍କ ----- ,
ହୁ ----- ପାଇ ଆପକ ପଦ ନାହିଁ ଯାହାରିବା ।

୬. ତରଦିନ ଯ ଉତ୍ତରାଦ୍ୟ ଟନତାଙ୍କ :

ହୁ ଗୁରୁଙ୍କ, ଯନ୍ତ୍ରକ, ପାଇ, ତିବାନ୍ତିର, ବିରବିରି, ନୂହୁକ,
ବୁଝୁଣ୍ଡିକ, ଯାହାରିବା ।

ଲାକାର ଲାକାର ହିର ଛେଟ

ଶର୍ମିଳା କୁମାର ପାତ୍ର

ଲାକାର ଲାକାର ହିର ଛେଟ
 ଗପ ଘରଟ ପାଇଁ ,
 ପିଲାର ନୀତିକ ଲୁହି ଦୁଇ
 ରାତି ବୁଝି ଦୁଇ
 ଲୁହି ଦୁଇ ବିନ୍ଦୁ ଅ ଆଦ
 ଯୁ ଯ ଯିବୁଣ୍ଡ କେବିନ୍ଦି ଲେ ,
 ଗର୍ଜୁଣ ରାତର ଗାନ୍ଧାରୀ
 ଲୁହାରୁ ପିଲାରୁ କଣକି
 କଣକିଟ କି ଗଲାର
 ପିଞ୍ଚିକ ପିଞ୍ଚି ପାତା ପରି !

ବାର୍ତ୍ତାରେ ବିନ୍ଦୁ (Learn the word meaning):

ଲାକାର = Long , ହିର = Heron , ଲୁହି = Miser ,
 କଣକି = Mutual pulling or tugging , ପିଞ୍ଚିକ = Kitchen !

ବାର୍ତ୍ତାରେ (Exercise):

୪. କିମ୍ବାରେ ଏ ବୁଝିକଣ୍ଠିକ ଶୁଣ କୁ :

- ୩) ଲୁହି ଦୁଇ କି ନୀତି ?
- ୪) ଲୁହାରୁ ପିଲାରୁ କି ଗଲ ?
- ୫) ଲୁହି ଦୁଇ କିର୍ତ୍ତୁଅ ବିନ୍ଦୁ ଅ ଆଦ ?
- ୬) 'ଲାକାର ଲାକାର ହିର ଛେଟ' କିର୍ତ୍ତୁ ନାହାରୁ ଲାଗୁ ।

୩. ଗମ୍ଭୀର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବାଳେଶ୍ୱର ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୁ ।

- ୩) ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ----- (ଛୋଟ
ରହ୍ୟ ଫଦର ଏବଂ ଜୀବ ,
- ୪) ----- ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ଲୁହି ପାଇଁ
(ରାଜ୍ୟ ଉପଚାର ପାଇଁ)
- ୫) ଲୁହି ----- ବ୍ୟାପକ ଓ ଆଦି
ଯେ ଯେ ଯେତେ କାହାରେ ଲେ ,
- ୬) ଗର୍ଭତ୍ୱାଙ୍କ ରାଜ୍ୱ ପାଇଁ
ଜୁଲାଇ ପିଲାଙ୍କ ରାଜ୍ୱରେ ।

୪. ତୁମ୍ଭରେ ଯେ କାହାରେ କାହାରେ :

ଏବଂ, ଏବଂ ଜୀବ, ରାଜ୍ୱରୁ, କାହାରେ ଲେ, ପିଲାଙ୍କ, ପିଲାଙ୍କ ।

ଓଞ୍ଚଦ ଫଳି

ହୁନ୍ତି ପ୍ରକଳ୍ପିତ ଲେଖାର ଉଚ୍ଚାର
କିମ୍ବା ଯଦକୁ ଗ୍ରାମୀ ଓଞ୍ଚଦଙ୍କ ପର୍ମି ପର୍ମି କର,
ଯାଏ ଯଦକୁ ବେଶକୁ ତିର୍ଯ୍ୟାମ ପର୍ମିତ୍ତି କିମ୍ବା ଘର ।

କ୍ରେତା ଯକ୍ଷିଙ୍କ କାହାର ଯନ୍ତ୍ରିତ କରିବାରେ
କରିବାରେ ଯନ୍ତ୍ରିତ କରିବାରେ ଯନ୍ତ୍ରିତ କରିବାରେ
ଯନ୍ତ୍ରିତ କରିବାରେ ଯନ୍ତ୍ରିତ କରିବାରେ ।

ଫୁଲ ଫଳ୍କୁ ବେଶି ଗାୟର ପାରି କରି,
ଯାଏ ଯାଏ କରି ଯାଏ ଯାଏ କରି ଯାଏ କରି ।

ଯାଏ କରି କରି କରି କରି କରି
ଯାଏ କରି କରି କରି କରି କରି ।

ବର୍ଣ୍ଣନା ହିଁର୍ଦ୍ଦୁ (Learn the word meaning):

କିମ୍ବା ଘର = Unsystematic; ଘୁର୍ତ୍ତି = Elephant;
ଯାଏ = Sweat; ଫଳ୍କୁ = Hill; ଗାୟର = Sky; କରିବାରେ = Brain.

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (Exercise):

୪. ଯାଏ କରି କରି କରି କରି କରି :
- କରିବାରେ ଓଞ୍ଚଦ ଫଳି ପର୍ମି ପର୍ମି କରିବାରେ ?
  - ଓଞ୍ଚଦଙ୍କ କରିବାରେ କରିବାରେ କରିବାରେ ?
  - ଓଞ୍ଚଦ କରିବାରେ କରିବାରେ କରିବାରେ କରିବାରେ ?
  - ଓଞ୍ଚଦ ଫଳିଙ୍କ କରିବାରେ ?

୯. ଗିଲ୍ ପୁଅ ଓଳକ୍ଷିତ ପୁଲ ରୁ ।

- (୩) ବୀକେ ଯଦକେ ଗ୍ରେ ଓଳକ୍ଷିଦକି ----- ଟର,
ଯେତେ ଯଦକି ----- ପରିଣ୍ମେ ଜୈଲ ଲାଭ ।
- (୧) ----- ଚର୍ଚ ବାନ୍ଧିବ ଉପର ଖେ ଟର,
ଟର ଫୁଲୁଟ ହୃଦୀ ଟକ କାହିଁ ----- ।
- (୮) ଫୁଲ ଫୁଲ ହେଲି ----- ରେ,
----- ଟର ବାନ୍ଧିବ ଯୁଗ ଯୁଗ ଶୈ ।
- (୧୨) ଲାଙ୍କ ଖେ ----- କାହିଁ ଖେ ଟରି,
----- ରପକ କୁଣ୍ଡି ଖେ ଯଦକି ।

୧୦. ଯଲଦୀ ରୁ ଯତ୍କଣର ଟରତକ :

ବୀକେ ଯଦକେ, ତୀର, ଚର୍ଚ ବାନ୍ଧିବ, ଟର ଫୁଲୁଟ, ଫୁଲ ଫୁଲ
ଲାଙ୍କ, କୁଣ୍ଡି ।

ବୁଦ୍ଧିଷ୍ଠ ଗନ୍ଧ ପ-ପଦତ

କରୁ ଶେଷକ ଉଚ୍ଛଵ
ବୁଦ୍ଧିଷ୍ଠ ଗନ୍ଧ ପ-ପଦତ ଯତ୍ତାଙ୍କ ନୀରୁ ପାଇ ,
ଫଳ ପରାଣକ ପ୍ରସରଣ୍ଟି ଗାନ୍ଧ ନିର୍ମିଯ ଆଇ ।

କେତେକେବେଳେ ଫୁଲଙ୍କୁ ଫରୁଣ୍ୟ ପୂର୍ବରୁକ୍ତ ରହୁଥିଲୁ ,
ଅତି ଅତି ଗତି ଗୁହଁ ବୁଦ୍ଧିଷ୍ଠ ଗପତ ଦଖୁଥିଲୁ ।

ଯକ୍ଷ ଗନ୍ଧକ ଫଳ ପରାଣକ ଉତ୍ତର ଜନ୍ମି ବୁଦ୍ଧିଷ୍ଠ ,
ଯତ୍ତକ ନିର୍ମି ଜମି ଉତ୍ତର ଲାଗୁ ଜନ୍ମି ତମ୍ଭେଲି ।

କେ କେ ପରାଣ ଫଳ ଜମିକରି ଯଦ ଅହି ରକ୍ତ ,
ପୃତି ଫୁଲକ ଅତି ଅତି ଧର୍ବ ଧର୍ବ ପାଇ ।

ବୁଦ୍ଧିଷ୍ଠ ଗପତ ଫୁନ୍ଦ ଫୁନ୍ଦ ଗାନ୍ଧ ଗାନ୍ଧ ଗପ ,
ଧର ପତକ ଅନ୍ତରୁକ୍ତ ଫୁଲକ ଗାନ୍ଧାର ଗାନ୍ଧାର ।

ବେଳୁଟ ହିଁଟ (Learn the word meaning):

ପ-ପଦତ = In the window , (ପ୍ରସରଣ୍ଟି= Scenery, Views.
ପୂର୍ବରୁକ୍ତ = a veil , ଗପ = Wind , breeze । ତମ୍ଭେଲି = Noise,
ଶବ୍ଦାଲାର । ଫୁନ୍ଦଫୁନ୍ଦ = Whispering , ଗାନ୍ଧ ଗାନ୍ଧ ଗପ ଗପିଲୁ ।
ଗାନ୍ଧାର = Activities

නැංවී (Exercise):

४. තුළදී ය ප්‍රස්ථාන්‍යීක ජ්‍යෙර වු :

- (ං) 'ව්‍යුදිභූ ගුණ ප-පර්ත' ගිණුය යුතුව නිශ්චි පාය ?
- (ඇ) 'ව්‍යුදිභූ ගුණ ප-පර්ත' ගුදිභූත ආල පරුනුව නිශ්චි උගු
ගිණුය යෙහි ගුදිභූත ගුදිභූත ලැබ ?
- (ඈ) "ඡැඳුනු යුතුව බුදුමේ" - ගා ගධ්‍යාණ ප්‍රත් පැණි (ලයු) |
- (ඊ) ආලභූත ගි ගැංච්ට ගැංච්යා ගැංච් දැනු දැනු මුළු (ලයු) |

៥. ගිස පුද්‍ය පුද්‍ය පුද්‍ය වු :

- (ං) ව්‍යුදිභූ ගුණ ප-පර්ත යුතුව ----- ,
ආල පරුනුව ----- ගාර නිශ්චිය මාන |
- (ඇ) ----- ආල පරුනුව උගු නිශ්චි වු බැව,
යෙහි නිශ්චි නිශ්චි උගු ලැබ ----- |
- (ඈ) ව්‍යුදිභූ ගැංච් ----- ගැංච් ගැංච් ගැංච් ,
----- ආලභූත ගැංච්ට ගැංච්යා |

ආ. තුළදී ය ගර්ඩ්‍ය ගධ්‍යාණ :

ප-පර්ත, ගාර නිශ්චිය, ඡැංච් යුතුව, උගු, නිශ්චි, නිශ්චි |

ପିଲ୍ଲାଙ୍କ ରେ

ହର୍ଷତି ହୃଦୀଳ ଗଲ ଉଟ୍ଟାଇ
ଗଲ ପିଲ୍ଲାଙ୍କ କଣ ରେ ରେ ପର୍ତ୍ତିଛ ଉଟ୍ଟାଇ ପିଲ୍ଲାଙ୍କ,
କଣ ରେ କଣ ପ୍ରାଚ ଜୀବ ବୀରୁ ଭାଙ୍ଗିବାକି ।

ଗଲାଫଟ୍ଟାକ ଖଣ ଶତକ ଖଣକ ଫୁଲ ତୟାଗି ,
କିନ୍ତୁ ଗର୍ବ ଭାବି ପାଞ୍ଚି ପାଞ୍ଚି ଶତକ ପର୍ବତ ଅଧିକାରୀ ।

ତୀର୍ଯ୍ୟ ରାତ୍ରିକି ପିଲ୍ଲାଙ୍କ ରେ ଶତକ ଶିଥିର ପରିଵାର ,
ହିମାଲ୍ଯାନ୍ତିରିଯାଦ ପିଲ୍ଲାଙ୍କ ରେ ଏ ରାତ୍ରିକି ହାଲାବାଦ ।

ପିଲ୍ଲାଙ୍କ ରେ କିମ୍ବା ପରିମାଣ ଉଟ୍ଟାଇ ଶିଖୁ ,
ରେ ପିଲ୍ଲାଙ୍କି ପରିମାଣ ପରିମାଣ ବୀରୁ ବୀରୁ ।

ଉଟ୍ଟାଇ ଶିଖୁ ଯଦ୍ବନ୍ଧୁ ପରିମାଣ ପରିମାଣ ହାତୁ ଖଣ ,
ଯଦ୍ବନ୍ଧୁ କିମ୍ବା ପରିମାଣ ପରିମାଣ ଶିଖୁ ଶିଖୁ ।

ବର୍ଣ୍ଣନା ଓ ଅର୍ଥ (Learn the word meaning):

ପିଲ୍ଲାଙ୍କ = A traditional lower garment of Chakma women.

ରେ = A traditional covering for breast and shoulders worn by Chakma women. **ଗଲା** = A Chakma traditional design cloth of contexture. **ପର୍ବତ** = Dress ; ଲାଲା । **ପରିମାଣ** = The height of power; **ଯଦ୍ବନ୍ଧୁ** ପରିମାଣ = We established caste.

ହାଲାବାଦ = Longevity, Undecaying , କିମ୍ବା ଏବଂ ।

ಖಾಯಿ (Exercise):

೪. ತಲದೆ ಯ ಬ್ಯಾಕ್ಟೈರಿಕ್ ಫೂರ್ ನು :

- ಉ) ಉಂಡು ರವೆಣ್ಣಿ ತೆರೆದಿ ಭಾಷ್ಟಿ ?
- ಇ) ಪ್ರಿಷ್ಟಿ ರವೆತ ಗ್ರಹಿಂ ಅನ್ನ ತ್ಯಾಗಿ ?
- ಈ) ಪ್ರಿಷ್ಟಿ ರವೆ ತೆರ್ಪಿದ ಹೀಲಿಯಿಂ ಅ ಗಳಿಂ ?
- ಍) ಉಂಡು ಇಣ್ಣಿ ಗೆಳಿ ವೆಣ್ಣಿ ?
- ಎ) ಉಂಡು ಇಣ್ಣಿ ಯಬ್ಬಿಂ ಇತ್ತ ತೆರ್ಪಿದ ತ್ವರಿತ ?

೫. ಗೆಂಡ ಪ್ಲಾನ್ ಶಿವಿಂಗ್ ಪ್ಲಾನ್ ನು ।

- ಉ) ಗಳ ಪ್ರಿಷ್ಟಿ ಇಡ ರವೆ ----- ಉಂಡು ಪ್ರಿಷ್ಟಿ,
----- ಗಳ ಪ್ರಸಾ ಇಡ ವೆಣ್ಣಿ ಭಾಷ್ಟಿ ।
- ಇ) ತೆರೆ ಗಳಿಂ ಪ್ರಿಷ್ಟಿ ರವೆ ಇವರೆ ----- ,
ವೆಡಿಯಣಿತ್ಯಾದ ----- ಅ ಗಳಿಂ ಹೀಲಿಯಿಂ ।
- ಈ) ಪ್ರಿಷ್ಟಿ ರವೆ ದೀಪ ಪರಿದ ----- ವೆಣ್ಣಿ ,
ರವೆ ಪ್ರಿಷ್ಟಿಣಿ ----- ಪಾರ್ಕಿಂ ವೆಣ್ಣಿ ವೆಣ್ಣಿ ।

೬. ತಲದೆ ಯ ಇತಿಹಾಸ ಕಂಡತನ್ :

ಪ್ರಿಷ್ಟಿ, ಗಳ ಪ್ರಸಾ, ಇಡ ಗಳಿಯಣಿತ್ಯಾದ, ಪ್ರಾರ್ಥಿ, ಪರಿವಹಿ,
ಹೀಲಿಯಿಂ, ದೀಪ ಪರಿದಿ, ರವೆ ಪ್ರಿಷ್ಟಿಣಿ ।

ಖಯ ಹಾಡಿ ಲಯ ವೀಯಿ

ಇಗ್ಗು ಶಿಪಂಕ ಉಟ್ಟಳ್ಳ

ಖಯ ಹಾಡಿ ಲಯ ವೀಯಿ
 ಗಡಕ ವರ್ತದ ಗಡ ಗೃಹಿ ,
 ವೃಷಿ ತೆಗಡಿ ಪಾಣದ ಹಾಡಿ
 ಎಂದೆ ವೆಣ್ಣು ರಂಡ ಪಡಿ |
 (ಪಾಣಿಜ್ಞಾನ ಹಾಡಿ ಲಯ ವೀರಿಸ್ತ್ವೆ)
 ಅ ಯಾರೆ ಗಾಂತ ಹಾಣಿತ್ವಾಗಿ ,
 ಯಾರೆ ಅಂತ ಗಾಂತ ಪ್ರಿಯ ಪೃಷಿ
 ತರಿ ಗುದಿ ವರ್ಷಾಗ್ರಹ ಗಾಂತ |
 ವರ್ತಧಾರಿ ಗಾಢಕ ಹಾಣಿಯಿ ದಂತ
 ಗಡತ ಲಗ್ಗದ ಗಡಣಕ ,
 ಶೈಲಿಭೂತ ಪರ ಗಾಂತ ಲ್ಯಾ ಗಾಂತ
 ಗಡ ವಾತ ಗೃಹಿ ಪ್ರಕ |
 ವಾತ್ಯಾ ಇ ಪರ ವಾತ್ಯಾ ಗಡತ ವಾತ
 ಅ ದಂತ ಗಾಢ ಲಗ್ಗ ,
 ವಾತ್ಯಾಕ ಗಡತ ವಾತ್ಯಾಕ ಗಂಡಿ
 ಅರಾದ ವೆಳ್ಳ ಲಯ ವೀಯಿ |

ಉತ್ತರಣಿ ವಿಧಿ (Learn the word meaning):

ಗಡಕ ವರ್ತದ = Time of action ; ತೆಗಡಿ = Life ;
 ಹಾಣಿತ್ವಾಗಿ = In the dark, ಗಾಢ ಲಗ್ಗ = For us,
 ಗಂಡಿ = Laughter.

ಖರ್ಚು (Exercise):

೪. ಯಲದಿ ಯ ಬುಝಬಹ್ತುಗಳ ಶ್ವರಂ ರ್ತು :

- ೩) ವೃಷಿ ತೆಗಣಿ ಗೆಂಡಿನೆ ಪ್ರಾಪಕ ಟ್ರೈಯ್‌ರ್ಡ್‌ನ ಗ್ರಾಹ ?
- ೪) ಪರ್ಸಿಫ್ಲ್ ಲಿಯ ವಿಷ್ಯಿ ಲೆ ಗಲತ ಅ ಯಾಪಕ ಟ್ರೈಯ್‌ರ್ಡ್ ?
- ೫) ವರ್ಷಾರಾಣಿ ಲೆ ಗ್ರಿಫ್ರೆಜ್ ವೆಲ್ ಟ್ರೈಯ್‌ರ್ಡ್ ?
- ೬) ಕೃಷ್ಣ ಒ ಪರ್ಪ ಲೆಟ್ರ್ಯಾಡ ಕೃಷ್ಣ ಗಾರ್ಡ್ ಗಾರ್ಡ್ ಅ ಗಾರ್ಡ್ ?
- ೭) 'ಹಾವ್ ಹಾಫ್ ಲಿಯ ವಿಷ್ಯಿ-' ಲೆಟ್ರ್ಯಾಟ್ ಕೃಷ್ಣ ಗಾರ್ಡ್ ಗಾರ್ಡ್ ಗೆಂಡಿನೆ ಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥ ವೆಲ್ಯಾಪಕ ಟ್ರೈಯ್‌ರ್ಡ್ ?

೫. ಗೆಂಡ ಪ್ಲಾನ್ ಇರಣ್ಣಿತ ಪ್ಲಾನ್ ರ್ತು :

- ೮) ಹಾವ್ ಹಾಫ್ -----
ಗಾರ್ಡ್ ವರ್ಷಾರಾಣಿ -----,
- ೯) ----- ಹಾಫ್ ಲಿಯ ವಿಷ್ಯಿನ್ಸ್
ಅ ಯಾರ್ಡ್ ಹಾರ್ಡ್ -----,
- ೧೦) ವರ್ಷಾರಾಣಿ ಹಾಫ್-----
ಗಾರ್ಡ್ ಲಾರ್ಗೆಡ್ -----,
- ೧೧) ಕೃಷ್ಣ ----- ಕೃಷ್ಣ ಗಾರ್ಡ್
ಅ ಗಾರ್ಡ್ -----,

೬. ಯಲದಿ ಯ ಉತ್ತರಾದ ಗಾರ್ಡ್ :

ಉತ್ತರ, ವೃಷಿ, ತೆಗಣಿ, ರೆಟ್, ಹಾರ್ಡ್, ಹಫಲೆ ಡಾ, ಪಾರ್ಕ್, ಬುಝ್.

ಪಾಠ ಅರ್ಥ

ಖಗ್ಗ ಶಿಫತ್ ಉಪಾಳು

ಪಾಠ ಅರ್ಥ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿರುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದು ?
ಉ-ಗಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವು ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ |

ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ ಇಂತಹ ಗಣತಿ ಹಿನ್ನೆಸ್ತೀ ಇದೆ ಈತ್ ,
ಉತ್ತರವು ಉತ್ತರವಾಗಿ ಇರುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ |

ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ ಇಂತಹ ಗಣತಿ ಹಿನ್ನೆಸ್ತೀ ಇದೆ ಈತ್ ,
ಈತ್ ಯಿವಿದ್ದಿಂದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿತ ರೂಪ ಇರುತ್ತಾನೆ |

ಅಲ್ಲ ಪರ್ಯಾಯ ವೆಚ್ಚಿ ತಾಫ್ ಇಂತಹ ಗಣತಿ ಹಿನ್ನೆಸ್ತೀ ,
ಉತ್ತರವು - ಪ್ರಾರ್ಥಿತ ಹಿನ್ನೆಸ್ತೀ ಪ್ರಾರ್ಥಿತ ರೂಪ ಇರುತ್ತಾನೆ |

ರುಷಾ ಭಾಷಾ ವೆಚ್ಚಿ ಗಣತಿ ಹಿನ್ನೆಸ್ತೀ ಇದೆ ಈತ್ ,
ಉತ್ತರವು ಇರುತ್ತಾನೆ |

ಉತ್ತರವು ಹೀಗೆ (Learn the word meaning):

ಪಾಠ = Light; ಅರ್ಥ = Closed; ಇಂತಹ ಗಣ = Breeze,cold air.

ಉತ್ತರವು =Memorizing; ಇನ್ನೆಸ್ತೀ = God;

ಹಿನ್ನೆಸ್ತೀ = Remembrance, prayer ಇನ್ನೆಸ್ತೀ = Clothes

ಗಣತಿ = Expert; ಇರುತ್ತಾನೆ = Leader of the nation

ಉಂಟಾಗಿ = Famous, reknown.

ဘတ်ခုနှင့် (Exercise):

၈. တဲလင်းသူ ပုဂ္ဂိုလ်များကို ဖွံ့ဖြိုးစွာ ပုံစံ ပေး :

- (၁) ကြိုက် ဖော် သံသယ် ထဲ ?
- (၂) ကြိုက် လူသူ မြတ်စွာ ဖော် သံသယ ?
- (၃) ရွှေအဗ္ဗာ ကြိုက် ဘာ ကိုင်းဆို သုတေသန ရွှေအဗ္ဗာ ?

၉. ပုံစံ ပေးအပ် လူသူ (Explain):

“ဂိုဏ် ပုံစံသံသယ ကတ် ဟဲ ကြပ အပေါ် မေ,

သုတေသန အပေါ် ကော် ရွှေအဗ္ဗာ ကြပ အင်အား ။”

၁၀. ကိုယ် ပုံစံ အကြောင်းပုံစံ ပုံစံ ပုံစံ :

- (၁) ----- ကို ပုံစံ အကြောင်း ဖော်တော် ကို ယူဆ ?
မှ ကတ် သဲ လူသူ မြတ် သံသယ ပုံစံ ----- |
- (၂) (ပုံစံ) ပုံစံ ရွှေအဗ္ဗာ ရွှေအဗ္ဗာ ရွှေအဗ္ဗာ -----,
ဖော် ထိုး ရွှေအဗ္ဗာ ပုံစံ ပုံစံ ရွှေအဗ္ဗာ ----- |
- (၃) ----- သံသယ တုဖိုး ရွှေအဗ္ဗာ ပုံစံ ,
----- သံသယ ပုံစံ ပုံစံ ရွှေအဗ္ဗာ ပုံစံ |
- (၅) (သံသယ) ပုံစံ အကြောင်းပုံစံ ပုံစံ -----,
သုတေသန အပေါ် ကော် ရွှေအဗ္ဗာ ပုံစံ ----- |

၁၁. တဲလင်းသူ မြတ်စွာ ကြပအား :

ပုံစံ, ဖော်တော်, မြတ်စွာ, သံသယ, ပုံစံ, ရွှေအဗ္ဗာ,
သုတေသန, ဖုန်းပုံစံ, အင်အား |

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ

ସଂକୁ ମୋହନ୍ କୁମାର ମହାନ୍ତିର

ଯେହିଛୁଟି ଐଏ ପତ୍ରର ପୁଷ୍ପ ପାଦଗୁଡ଼ି
ବର୍ଷା ଲାଗୁ ହେଉଥିଲେ ଯଥିଲେ ,
ହାଣି....! ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ
ମହାନ୍ ପାତ୍ରଙ୍କ ମୋ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ

ହାତିଲ ଗୃହ ଯେହିଛୁଟି

ଯୁଗ-ଚାନ୍ଦ୍ର କେ ପତ୍ରିଭାବ ପର ,

ଅଟି କୁମାର କୁମାର କୁମାର

ହାତିଲ ପୁଷ୍ପିତ ଯିତ୍ରେ ପର ।

ହାତିଲ ହୀନ କୁମାର

ଯେହିଛୁଟି ହେଉଥିଲେ ,

ଯୁଗ-ଚାନ୍ଦ୍ର କୁମାର କୁମାର

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ।

ଯେହିଛୁଟି ହେଉଥିଲେ

ଅଟି ଗୁରୁ ତାତି ଦାତାତି ,

କୁମାର କୁମାର କୁମାର

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ।

ರವಿಫಾಲ ಹಿಗ್ದೆ (Learn the word meaning):

ವೀರಂತ = In the world. ಅಂತ ಪರಾಯ = Wel reputed.
 ವರ್ಧಿತ = Fully equipped. ಸೈಲಿಂಪುರ್ತಿ = Systematized.
 ದಾಖ ಡಾಕ = A foot print, a foot mark.

ಎರ್ವಣೆ(Exercise):

೧. ಯಾರದೆ ಇ ಬುಝುತ್ತಿರು ಶುರು ವು :

- 'ಹಿವ ಹಿತ' ತೃಪ್ತಿಸ್ತೂಕಿ ಪತ್ತೆಡಿ ಗಾಯಿ ಯಿತ ನಾರಾಜು ಲಯ |
- ನೃತ್ಯಾಳ್ಯ ಕೆಡಿಕೆ ವರದ ಯಿತ ?
- ಭಾರ್ತಿ ಇರು ನೃಂಜಿಪಕ ರಾಷ್ಟ್ರ ತಿ ನ್ನು ಪೂರ್ಣಿಸ್ತು ?
- 'ಹಿವ ಹಿತ' ತೃಪ್ತಿಸ್ತೂಕಿ ಕಣ್ಣ ಶ್ವಾಸಾಗ್ರಹಿ ?

೨. ನೀವು ಪೂರ್ಣ ತಿರುತ್ತಿರು ಪೂರು ವು :

- ವೀರಂತ ಅಂತ ಪರಾಯ -----
 ಉತ್ತರ ಲಗ್ಗಿ ನಾಡಿನ ದೃಷ್ಟಿ -----,
- ನೃಂಜಿಪಕ ರಾಷ್ಟ್ರ
 ನಾರಾಜು ಪೂರ್ಣಿಸ್ತು ----- |
- ಯಾರ್ಥಿ ಯಾರೆತ್ತಿ -----
 ತಿಂತ ದೆರ್ಮಿ ----- |
- ಲಂಗ ದೃಷ್ಟಿ
 ಹಿಂಡ್ರಿಯ ಪದ ----- |

೩. ಯಾರದೆ ಇ ಡರ್ಕಾಂಡ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ :

ಪೂರ್ಣ, ವರ್ಧಿತ, ನರ್ಮಿ, ಹಿವ ಹಿತ, ಸೈಲಿಂಪುರ್ತಿ, ನಡಿಸಿ,
 ನಾರಾಜು, ನಾಡಿ, ಯಾರೆತ್ತಿ, ಡಾಕ.

ଶବ୍ଦ

ଦେଖୁ ହିଲୀଟି ଉତ୍ତରାଷ୍ଟର

କୁହାର ଗାଲି ଫିକ୍ରିଯ ଏକ ଚିନ୍ତଳ ଘର ,
 ଦୁଇ ପୁଣି ତୁମ୍ଭିନା ହିନ୍ଦୁକ ହିନ୍ଦୁକ ଘର ।
 ପାଣୀ ଘରକ ଧରିବ ଖାନ୍ତି ବର୍ଷା ଭାରିବାରେ ,
 ଦୂର୍ବଳ ବ୍ୟାଙ୍ଗିର ପାତ୍ରର ଘର ବର ଗରିବ ।

ଅନ୍ଧ୍ର ପୁଣି ହିନ୍ଦୁଲ ତମ ବର ବର ଘର ,
 ବରି ତମ୍ଭି ହିନ୍ଦୁଲ ଘରକ ଧରି ଧରି ଘର ।
 ଯକ୍ଷିର କାଳି ପାତ୍ରପାତ୍ର କର କର ଚାନ୍ଦି ,
 ହିଲ ଲୁହ ଘରୁଣ୍ଡା ପକରି କରିବ କରିବ ।

ତୁରକ ଲୁହ ଗଲିରୁଣ୍ଡି ରାତ କରି ପୁଣି ପୁଣି ,
 ପୁଣି ପାତ୍ର ପାତ୍ର ପାତ୍ର ପାତ୍ର ରାତ ହିନ୍ଦୁପୁଣି ।
 ହିନ୍ଦୁକ ହା ଘରୁଣ୍ଡା ଘରି ପାତ୍ର ଯକ୍ଷି ,
 ହିନ୍ଦୁ ଗରିବ କରିବ କରିବ କରିବ ।

ଶବ୍ଦମୂଳ ବିଜ୍ଞାନ (Learn the word meaning):

ଘର ଚିନ୍ତଳ = Scale. ଭାରିବାରେ = Same pattern.

ବର = Flat. ଧରିରାଲ = Round shaped.

କର କର ଚାନ୍ଦି = Movement in the top surface of water.

ଘରି = ପାତ୍ର ଫର୍କିର ଘରି ରାତ, a safe hole under water for the fish to dwell in. ହିନ୍ଦୁ = Prawn.

କରିଲ = Equipped with claws

ବାର୍ତ୍ତା (Exercise):

୧. ଯେହିଦି ଯ ବୁଝିବାକୁ ଶୁଣି ତୁ :

- ୩) 'ଧର୍ମ' ଲ୍କୁଳିନ୍ଦ୍ରିୟ ଧର୍ମକୁ ଅଛି (ଲାଗୁ) |
- ୭) ଏକ ଚାରିଲା ଧର୍ମକୁ ଅଛନ୍ତି (ଲାଗୁ) |
- ୮) ବିନ୍ଦୁଙ୍କ ଚାରିଲା ଧର୍ମକୁ ଅଛି (ଲାଗୁ) |
- ୩୩) କୌଣସି ଧର୍ମ କିମ୍ବା ପଞ୍ଜୀ ଯାଏ ?
- ୯) କୌଣସି ଧର୍ମକୁ ବାବ ବାବ ?

୨. ନେଇ ପୂର୍ବ ଭବନ୍ତିକୁ ପୂର୍ବ ତୁ :

- ୩) ----- ରାଜ୍ୟ ଶ୍ଵରୁପ ଉତ୍ତର ଭାରତୀୟ ,
ଭାରତୀୟ ବ୍ୟକ୍ତିର ପଢ଼ୁଥିବା ଧର୍ମ ----- |
- ୭) ଯକ୍ଷଦ କାଳରେ ପାପିପାପ ଆତ-----,
ଯେତେ ଲ୍ଲେଗ ଧର୍ମକୁ ପରିଚାରିତ ----- |
- ୮) ----- କାଳିକାନ୍ତି ରାତ ଆହି ପୃତି ,
----- ପ୍ରତିବ୍ୟାପି ଏବଂ ଜୀବିଜୀବି |
- ୩୩) ବୀର ତୁରକି ଭାବ ଧର୍ମକୁ ----- ଯାଏ ,
-----କାନ୍ଦିଲା ଏବଂ ଧର୍ମ ଯାଏ |

୩. ଯେହିଦି ଯ ଧର୍ମକାରୀ କହାନୀ :

- ଚାରିଲା, ବାବ, କାଳିକାନ୍ତି, ବାବ ବାବ, ରାଜ୍ୟ ରାଜ୍ୟ, ଆତ ଆତ,
କାନ୍ଦିଲା, ପୃତି, ଜୀବିଜୀବି, ଗାନ୍ଧି |

ପୃଷ୍ଠାନ୍ତରୀୟ ଗଲ

ଖର ଶେଷକ ଉଚ୍ଚତା

ପ୍ରାୟିକ ପ୍ରତି ବୀର୍ଘାତା ମୁହଁତ ମୁହଁବିର୍ଯ୍ୟ ରହିଛି,
ଏହା ବୀର୍ଘାତା ଗର୍ଭର ଗଲ ପରି ରହିଛି ପାଇଁ ।
ମୁହଁବି ଯଦୃକ୍ତ ବୀର୍ଘାତା ପ୍ରସାଦ ଅଣି ଯାଇ,
ପରିମ୍ବାଳେ ଏହା ବୀର୍ଘାତା ପରାଦ ଦେଇ ଥାଇ ।
ଅପର ମୁହଁବି ବୀର୍ଘାତା ମୁହଁବି ଅଜ୍ଞାନ ରାତ୍ରି,
ଅଜ୍ଞାନବୀଳେ କୌଣସି ମୁହଁବି ପରାମା ପରାମା ।

ଗାନ୍ଧି ମୁହଁବି ଫୁଲ ପାଇଁ ପରାମା ।
ମୁହଁବିଲେ କୌଣସି ମୁହଁବି ପରାମା ପରାମା ।
ପୁଅ ମୁହଁବି ପାଇଁ ଫୁଲ ପରାମା ପରାମା ପରାମା,
ଏହା ବୀର୍ଘାତା ପରାମା ପରାମା ପରାମା ।
ଅନ୍ତରେ ପୁଅ ପରାମା ପରାମା ପରାମା ପରାମା,
ପରାମା ପରାମା ପରାମା ପରାମା ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଶ୍ଵାସ (Learn the word meaning):

ପୃଷ୍ଠାନ୍ତରୀୟ ଗଲ = Season; ରହିଛି = Summer, drought;
ଥାଇ = Rainy day; ମୁହଁବି = Leisure, rest;
ଗୀତ/ପଣୀପ = Snow, ice.

ಖರ್ಚೆ (Exercise):

೪. ತಲದೆ ಯ ಬುಝಿಕ್ಷೆಗೆ ಶ್ವರ ವು :

- ಉ) ಇಂದಿನ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯ ನೀಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ?
- ಉ) ಗಾಯಕ ಮತ್ತು ಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯ ಕ್ಷಿರ್ದೀಪ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ?
- ಉ) ಜಾರಿತಿಗೆ ಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯ ಕ್ಷಿರ್ದೀಪ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ ?
- ಉ) ಖರ್ಚೆಗೆ ಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯ ಕ್ಷಿರ್ದೀಪ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ ?
- ಉ) ಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯ ಕ್ಷಿರ್ದೀಪ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ ?

೫. ನೀಡಿರುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಪ್ರತಿ ವು :

- ಉ) ----- ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯ ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ ನೀಡಿ,
- ಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯ ನೀಡಿ ----- |
- ಉ) ಗಾಯಕ ಮತ್ತು ಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯ ----- ,
ಅಂಶಗಳನ್ನು ----- |
- ಉ) ಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯ ನೀಡಿ ----- |
----- ಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯ ನೀಡಿ ----- |
- ಉ) ----- ತೀಕ್ಷ್ಣಿ ಅದು ಪ್ರತಿ ಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯ ----- |
----- ನೀಡಿ ----- |

೬. ತಲದೆ ಯ ಡರ್ಟಿಕ್ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ :

ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ, ನೀಡಿ, ಅಂಶಗಳನ್ನು, ಗ್ರಹಗಳನ್ನು, ಸೂರ್ಯಗಳನ್ನು, ಖರ್ಚೆಗಳನ್ನು, ಗ್ರಹಗಳನ್ನು, ಸೂರ್ಯಗಳನ್ನು |

ଶ୍ରୀ କଦମ୍ବିଙ୍କ ହାତକ

ଖଣ୍ଡ ପ୍ରତିକ ଲିଙ୍ଗ ଉତ୍ତରଫୁ

ତତ୍ତଵ: ତକ କି ଶୀଘ୍ର ? ଯଜ୍ଞ ତ୍ରୈ,
 କି ଗିରି ତତ୍ତ୍ଵ ? ଶ୍ରୀ କ' ।
 ଶୃଷ୍ଟି ଲୃଗିଲି ! ଯଜ୍ଞ ତ୍ରୈ,
 ଯତ୍ତକ ଯାତ୍ରା କାହାରେ, ତକ କିମ୍ବୁ ।
 ରିତିଶୀଳ ଯଜ୍ଞ କାହାରେ,
 ଯଜ୍ଞ କିମ୍ବୁଦ ହିତ କାହାରେ ?
 କ' - କ' ଯାତ୍ରି କାହାରେ ଆଶାରେ,
 ଯୁଦ୍ଧ କ' ପାତ୍ର ଲୃଗିଲି କିମ୍ବୁଦ ଯାଏଇରେ ?

ଲୃଗିଲି: ତମ୍ଭେ ହାତ୍ତି ତାତ୍ତ୍ଵ କାହାରେ,
 ଗୋଦ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ ଯାଏ ।
 ଶ୍ରୀ କଦମ୍ବିଙ୍କ ପାତ୍ର,
 ଯତ୍ତକ କୋ କାହାରେ ଯିବାରୁ ।
 ତକ ଫୁଲିକ ପଂଚାଙ୍ଗ କ' ବାହୁ,
 ଯିବାରୁ କାହାରେ ଲାଗୁ କାହାରେ ଯତ୍ତକ ।
 ଯକି ହାତର କୋ, ଯତ୍ତକ କୋ କିମ୍ବୁ ତତ୍ତ୍ଵରେ,
 ଯତ୍ତକ କାହାରେ ଯତ୍ତକ କାହାରେ କାହାରେ ।

ବର୍ଣ୍ଣନା ଶବ୍ଦ (Learn the word meaning):

ଗିରି = Song; ଶ୍ରୀ କ' = Sweet voice; ହିତ = Hate, dislike; ଯତ୍ତକ = Enemy; ଯତ୍ତକ = in the mind.

ဘက်ခဲ့ (Exercise):

၈. တုလင်းသူ ပုဂ္ဂိုလ်မြိုင် ဖွံ့ဖြိုးနှုန်း ဖွံ့ဖြိုးပါ။

- (၁) 'ဖို့သူ ကဲလမ်းမြိုင် ဟာတ်' ကျော်လျှော် ကျော်လျှော် အဆွဲအောင် တို့ ?
- (၃) ကဲပွဲနှင့် ကံကြွော် ဟိုအာ ရဲ့စွဲမြိုင် ?
- (၅) ကဲပွဲနှင့် ကံကြွော် မျှော်လျှော် ယဉ်တော် ကဲသေ လောက ?
- (၇) ဖို့သူ ကဲလမ်းမြိုင် တို့ ဖို့ပဲ ပေါ်လောက ?

၉. ကိုယ် ပွဲချုပ် အကြော်တော် ပွဲပါ။

- (၁) ----- ! ဖဲ့ကြွဲ ကဲ့၊
ယဉ်တော် သုတေ အဲနော်, ----- |
- (၃) ရဲ့အွဲ သုတေ ကော်----- ,
----- အဲ ပော် လျှော်မြေ ကံကြွော် သုဓမ္မအောင် ?
- (၅) -----သွေ့တေ ပော် ပြရ,
သတ်တေ အေး ----- သီပေါ်အေး |
- (၇) -----အေး, ယဉ်တေ အေး တို့အွဲ အော်,
----- ကဲလင်းသူ အေး ဘွဲ့ဝဲ့ပွဲပါ။

၆. တုလင်းသူ ယတော်လော် ကဲလမ်းမြိုင် :

သီသု, ဖို့သူ, အဲနော်, အိုတ္ထု, ပိတ္ထိတို့တော်, ဟိုအာ, သွေ့တေ, ကဲလင်းသူ, သီခဲ့, သတ်တေ, ယော်လီး |

ଭାବ ଶୀଘ୍ରାନ୍ତ

ବୀର ଲୁହାଙ୍କ ନୟାଣ ଉତ୍ତରଭୂମି

ତକ ପରିବଳ ଏଇ ହାତକ ଦୁଷ୍ଟଦୂର୍ମୟ ଗତିଶୀ
ପୃଷ୍ଠାଦେଖିଲୁ ଗଲୁ ଲିପିକାର କର ଲୁ ପର୍ଯ୍ୟ ବେଳୁଣ୍ଟି । ଆ ପଦାଳ୍ୟ କାହିଁ
ଯାଏଇ ଗତିଶୀ ପୃଷ୍ଠାଦେଖିଗୁ ହିଦ ରଖ । ଗତିଶୀ ତଙ୍କ ତକଳୀଯ କହ
ଚକିତନ୍ତି ପାଇଁ କରିଛି । ତକ କଳୀଯ ପଦାଳ୍ୟ କହ ଚକିତନ୍ତି ତାହା ଗତିଶୀ
ହିଏଇ ଏ ଦୀର୍ଘ ଦୀର୍ଘ କପାଳ ଲାକା ବଲାକୁ କିମ୍ବା । କପାଳ ଆ
ଗତିଶୀର୍ଥକ ବୁଝିକ ଗୁଣ୍ଡୀ-ପୃଷ୍ଠାଦେଖିର ! କି କି କି କି ? କି କି କି ?
ଲାକା ବଲାକୁ କିମ୍ବା ? ଗତିଶୀ କରିଛି । ଉଗରିବ କି ପଦାଳ୍ୟକ ଲିଙ୍କର
କିମ୍ବା କିମ୍ବା ? ତକ ଫୁଲାକୁ ଉଗରିବିକ ଉଲ ଫୁଲ କାହିଁ ହିନ୍ତି କାହିଁ କାହିଁ
ଅର୍ଥାତ୍ କିମ୍ବା ? ଆ କି କି କି ? ଉଗରିବିକ କିମ୍ବା ? କିମ୍ବା ? କିମ୍ବା ?
ତ ଫୁଲାକୁର୍ଥକ କି ଫୁଲାକୁ କିମ୍ବା ? କିମ୍ବା ? କିମ୍ବା ?

ଗତିକୁ ମୟ -ଯଶ୍ଵର ! ତେ ପାଇଁ ମହା ପଣ୍ଡିତ ମହା ପୂଜା
ରେ, ଫଳ ପଦ୍ମନାଭ ଜାଲ ଘୋଷିବା । ଯାହା ପୂଜାରେ ଯଶ୍ଵରଙ୍କ ପୂଜାରେ

ଓଡ଼ିଆର ହାତ୍ରେ ଫୁଲ ଯଦି ପୁଣ୍ୟ ! ଲାଭ ଘରକେ ଯଜ୍ଞ ଗୃହୀତ କଥା -
ମା ବ୍ୟକ୍ତି ଓଡ଼ିଆ ପର୍ଦ୍ଦାକ ହାତ୍ରେ ବଳ ଫୁଲ ତିପୁରୁଷ ହେ ।

ଶବ୍ଦଭାବ ବିଦ୍ୟା (Learn the word meaning):

ଫୁଲ = Buffalo. ଖରି = A present, a complimentary gift.

ପର୍ଦ୍ଦାକ = A court or a levee. ସଲାମ = Salutation.

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ (Exercise):

୧. ଯୁଦ୍ଧରେ ଯା ବୁଝିଛୁକୁ କୁଠା କଥା :

- ଠ) ଓଡ଼ିଆ କଥା ?
- ଡ) ଗତିକ୍ଷା କଥା ?
- ଢ) ଓଡ଼ିଆରେ କଥା ଭାବରେ ପୁଣ୍ୟ ?
- ୨ୟ) ଗତିକ୍ଷା ଓଡ଼ିଆର ପ୍ରମାଣକୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କଥା କଥା ?

୨. କିମ୍ବା ପୂର୍ବା ଓଡ଼ିଆର ପୂର୍ବା କଥା :

- ଠ) ବାନ୍ଦା କିମ୍ବା ଦର୍ଶକଙ୍କୁ ନାଚିଲାର ଓଡ଼ିଆ ଖରି ହାତ୍ରେ ଯାଇଲା -----
ନାଚିଲାର ହାତ୍ରେ ।
- ଡ) ହାତିକିରି କି ଯାହା-କିମ୍ବା ----- ଫୁଲ ହାତ୍ରେ ଯାଇ
ପରେ ବେଳେବାର ।
- ଢ) ତା ଓଡ଼ିଆ ଖରି ଯାଏ ----- ପୂର୍ବାଦିନ ଯିଦି କଥା ।
- ୨ୟ) ଗତିକ୍ଷା କଥା ----- ! ତେ କଥା କଥା କଥା କଥା କଥା କଥା ।

୩. ଯୁଦ୍ଧରେ ଯା ଘରକେ କଥା :

ବ୍ୟକ୍ତି, ତକାଳି, ବଳ, ବ୍ୟକ୍ତି, ନାଚିଲ, ବୁଝିକ, ବଲାମ, ପ୍ରମାଣ,
ଫରକ, ପର୍ଦ୍ଦାକ ।

କେବୁଲ୍ ପାତ୍ର

ବିଜ୍ଞାନ ପରିଷଦ

යායැණි වූකිරුව් | ප්‍රසාලංකු ජ්‍රීත්‍රා ගැඹුත උද්‍යී නා ත ඩියෙන් ගුණුන්
ජන්ත්‍ර ලු යුක් ගුණු පෙන් නා ගාලුවටු යායැණි එද් රුන් රුන්
ගුණු ප්‍රසාලංකුන් ප්‍රියා ප්‍රියා ගැවන් | කුතුරු යායැණි යේ න්‍යාචු
වැඩිහිටි ගැඹුත -ලඟු පර් පල් ගිත් |

යැඹුත ඩිගු (Learn the word meaning):

බට න්‍යාචු = In the den or lair. ගැඹුත = In the plain land. අවු =
ගැඩු, Separate. ගීමීස් = Gorge. ගැඩණුම් = Partly injured. අභ්‍යාධී
ප්‍රාග්‍යාධී = Fighting. ජ්‍රීත්‍රා නැඩ් / ග්, the sound of gun firing.
ඡඛන් ඩුතුය = Spot dead. වූකිරුව් = Adversity, misfortune. ප්‍රාත්‍රික
=ඡ ජ්‍රීත්‍රා ඩියෙන් ගැඹු, hunter. ගාලුවක = ප්‍රසාලංකුන් ඩියෙන්,
a helper or a security of a hunter. ප්‍රියා ප්‍රියා = On the back of, at
ones heels.

ගත්‍ය (Exercise):

8. ගැඹුත ය ප්‍රාත්‍රික් ඉටු ඇ :

- ඣ) කුතුරුයා යායැ ගැඹුත ?
- ඤ) කුතුත යායැ කුතුරුනු ගී ගැඹුතු ?
- ඥ) යායැ ගීතුයා ප්‍රාත්‍රික ප්‍රාත්‍රික නෑ දුන් ?
- ඦ) ජ්‍රීත්‍රා නැඩ් ප්‍රාත්‍රික යායැන් ගී ගුදු නා ගැඹුත
ජී ගුදුනු ?
- ට) කුතුරු යායැන් න්‍යාචු වැඩිහිටි ගැඹුත ගී ගැඹුත ?

၃. ନୀଳ ପୁଅ ଓ କୁଣ୍ଡିତ ପୂର୍ବ ଚାହୁଁ :

- ୩) ଗାନ୍ଧିଆ ----- ପଞ୍ଜ ଖଣ୍ଡ ଶିଖିତ ଗାନ୍ଧି ଯାର କାହାରେ
ଥିଲା ।
- ୪) ଯାରୁ କଣ୍ଠରୁ ----- ରମଣ ମାର୍କିନ୍ ତଥା ପଞ୍ଜ ।
- ୫) ଅନୁଦିନ ----- କୁଣ୍ଡିତ ଯାରୁ ବୁଝି କୁଣ୍ଡିତ ହାତୁଁ ।
- ୬) ଗାନ୍ଧି କାହାରେ ----- ମା ଗାନ୍ଧି ଯା କାହାରେ ନୁହି ନାହିଁ ।

୪. ଯୁଦ୍ଧ ଏବଂ ଉତ୍ସବରେ କାହାରେ :

- ମାର୍କିନ୍, ଅନୁଦିନ, ରମଣ, ବୁଝି, କୁଣ୍ଡିତ, ଯାରୁ,
ଗାନ୍ଧି, ଖଣ୍ଡିତ, ମାର୍କିନ୍ ।

ରଦ୍ଦାଳ କୀର୍ତ୍ତିଣୀ ଶିଖିଯୁ ଶିଖିଯୁ ର

କର୍ମ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଶହୁଙ୍କ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘ

ଗାନ୍ଧ ଦିନେ ଗାଢ଼ୀ ବର ଫର୍ତ୍ତ ଭାବେ ଦିନ ଆପଣ ଗାଢ଼ୀ
ଯିଲ ଗାନ୍ଧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ବାରିଜୁ ଯିଲ୍ଲେକ ଏଇ ଯିବୁଝୁ, ଗାନ୍ଧ ଛେତ୍ରଜୀ ପାର୍ତ୍ତ
ଶିଖିଣୀ ଶୁଣୁଥିଲୁ । ଯାହିଁ ବେଳେ ଗାଢ଼ୀ ଯକ୍ଷ ବର । ତ ଲିଙ୍ଗର ଦ୍ୱାସ୍ତି ଯ
ଅଳ୍ପ-ଗାନ୍ଧ ଭେ ପରି ଜାଗଣ ଗାନ୍ଧ ରାଖ । ତା ତ ଲିଙ୍ଗର ଯ ଦୃଷ୍ଟି ବାରିଜୁ
ଗାନ୍ଧପାରିଦିର୍ବଳ ରାଖ । ଲିଙ୍ଗର ଗାନ୍ଧି କି ଗପ-ବାର୍ତ୍ତ ଉଚନ୍ତି ବାହୁ ଅ ଫୁଲ ।
ଯାପରାଣ ବାରିଜୁ ଭାବିଦ ରାଖ । ଯାହିଁକ ଜୀବିତ ବା ବାରିଜୁ କାହିଁ -
"ବୁଦ୍ଧି କୋ କୁବିକ ଗିରିଫୁଲ ଯ, ରଦ୍ଦାଳ କୀର୍ତ୍ତିଣୀ ଶିଖିଯୁ ଶିଖିଯୁ ର ।"

ଯାହିଁ ଅଳ୍ପ- ଯୁ, କର୍ମ ଶିଖିବ ଶିଖିଯୁ ଯର ଅନ୍ତର ଯ
ପର । ତା ତ ଯୁଦ୍ଧକ ଦୃଷ୍ଟି ବାରିଜୁ ରଦ୍ଦାଳ କୀର୍ତ୍ତି । ରଦ୍ଦାଳ ପଲାୟ ଗାଢ଼ୀ
ପୂର୍ବ ହାନି ବାରିଜୁ କାହିଁ କୋ । ଯୁଦ୍ଧକ ଦୃଷ୍ଟି କର୍ମ ପରି ପାଦ କର୍ମ କିମ୍ବା
ଦୃଷ୍ଟି ଅ ପରିବ ବାନ୍ଧି କରି କରି କରି-

" ବୁଦ୍ଧି କୋ କୁବିକ ଗିରିଫୁଲ ଯ,
ରଦ୍ଦାଳ କୀର୍ତ୍ତିଣୀ ଶିଖିଯୁ ଶିଖିଯୁ ର । "

ବାରିକାଳ ବିଦ୍ୟା (Learn the word meaning):

ଫର୍ତ୍ତ = Hill , ବର = Tortoise , Turtle (ଯାହିଁ = Fox, Jackle (ପରି ଜାଗଣ

= Bellyful ଲିଙ୍ଗର = Large, Big ଭାବିଦ ରାଖ = Turned over

ଜୀବିତ = Condition ।

හංසින (Exercise):

४. ගුරුදී ය ප්‍රූෂ්ඨීක ලුරු තු :

- (ං) වැකිසු යුතුවෙනු එක්සෑප් නී ගුණාත්මක ?
- (ඇ) යුතුවෙනු නී ගුණාත්මක ?
- (ඈ) වැකිසු යුතුවෙනු නී ගුණාත්මක ?
- (ඉ) වැකිසු රෙක්සු නී ගුණාත්මක ?

៥. ගිහු පුද්‍ය ප්‍රූෂ්ඨීක පුද්‍ය තු :

- (ං) ගාලු දේශී ගාලු වැනි ගැටු ප්‍රූෂ්ඨීක ----- ගැටු පෝෂණ |
- (ඇ) යුතුවෙනු ----- වැනි |
- (ඈ) ගාලු දේශී ගාලු වැනි ගැටු ----- ගැටු ප්‍රූෂ්ඨීක |
- (ඉ) ගාලු දේශී ගාලු ----- ගැටු ප්‍රූෂ්ඨීක |

ආ. ගුරුදී ය ගෙවා ගැනීම් :

වැනි , උග්‍රතා, ගෙවා ගැනීම් , මුද්‍රා ගැනීම් , මුද්‍රා ගැනීම් ,
යුවා , ගැනීම් |

ಖರ್ಚೆ (Exercise):

೪. ತಲದೆಯ ಬುಝುತ್ತಿಕೆ ಫೋರ್ಮ್ ನ್ನು :

- (ಅ) ಪ್ರಾಣಿ ಅರ್ಥಾತ್ ಗೆ ಯಾವು ಫೂಟಿಗೆ ಗಡಿ ಗಡಿ ?
- (ಆ) ಅರ್ಥಾತ್ ಪ್ರಾಣಿಗೆ ಯಾವು ದೃಷ್ಟಿ ?
- (ಇ) ಪ್ರಾಣಿ ಅರ್ಥಾತ್ ಪ್ರಾಣಿಗೆ ಗ್ರಹಿ ?
- (ಈ) ಪ್ರಾಣಿ ಗೆಂಡಿನೆ ಕುಬಣ್ಡ ಕುಬಣ್ಡ ಹಾಕಿಗಳಿಗೆ ಗ್ರಹಿಯಾಗಿ ಗ್ರಹಿ ?
- (ಉ) ಪ್ರಾಣಿಗೆ ಗೀರುವಳಿ ಅಥ ಅರ್ಥಾತ್ ಗ್ರಹಿ ?

೫. ನೀಂತೆ ಪೂರ್ವ ತಿಳಿತ ಪೂರ್ವ ನ್ನು :

- (ಅ) ಗ್ರಹ ದೊಡ್ಡಾ - ----- ವೆ ಪ್ರಾಣಿ ಗೆಲುವಿಲ್ಲ ಅಥ ಹ್ಯಾಂ |
- (ಆ) ತಿಂತಿಂತಿ ಪ್ರಾಣಿ ಗೆದ್ದರು - ಗಳ್ಳಿ ವೆ ಪ್ರಾಣಿ ----- ಶೆತ್ತಿಲಂತ ಇಂ |
- (ಇ) ಈ ಗ್ರಹಗಳ ಭಿತ್ತಿಗೆ ಗೆದ್ದರು ----- ಈ ಭಿತ್ತಿಗೆ ----- ಈ ಭಿತ್ತಿಗೆ ಗೆದ್ದರು ಬ್ಯಾಲಿ ಪ್ರಾಣಿ |
- (ಈ) ಅರ್ಥಾತ್ ----- ಇಲಾಂತ ಪ್ರಾಣಿ |

೬. ತಲದೆಯ ಉತ್ತರಾದಿಗಳನ್ನು :

ಗೆಲುವಿಲ್ಲ, ಗ್ರಹಾನ್ನಿ, ಗ್ರಹಗಳ ಗ್ರಹಗಳ, ಶೆತ್ತಿಲಂತ, ಹಿಂತಿ, ಹಾಕಿಗಳಿ, ಹಿಂತಿಲಂತ, ಗಿಡಿಗಳ, ಅರ್ಥಾತ್, ಶೆತ್ತಿಲಂತ |

ಡವಿದ್ದು ಹಿನ್ನೆಸ್ತಾನದಲ್ಲಿನ ವರ್ಣನೆ (Learn the word meaning):

ಒಂಟಿ (Elephant) = An elephant with trunks; ಗುಳಿ = An edible acid fruit ; ಗುಣಿತ = Mouse, Rat ; ಹಿನ್ನೆಸ್ತಾನ = a trunk !

ಗಮನಿಕಾ (Exercise):

೧. ತುರಿದಿ ಯ ಬುಝುತ್ತಿಕೆ ಶ್ವರ ವ್ಯಾಪಾರ :

- (ಉ) ಖರ್ಚಿ ಲೆಂಡಿ ಗುಣಿತಕ್ಕ ಪುಣಿತರು ಲೆ ಗ್ರಾಹ ?
- (ಉ) ಗ್ರಹಿತ ಯಂತ್ರಾಂಶದ ಲೆ ಗ್ರಾಹ ಇತ್ತಿ ಇತ್ತಿ ರ ದೃಷ್ಟಿ ?
- (ಉ) ಖರ್ಚಿ ಲೆಂಡಿ ಗುಣಿತಾಯಿ ಗ್ರಾಹದಿ ಯಾರು ಗ್ರಾಹಿತರು ?
- (ಉ) ಗುಣಿತಾಯಿ ಗ್ರಹಿತ ಲೆ ಪುಣಿತ ಗ್ರಾಹಿತ ?
- (ಉ) ಗುಣಿತಾಯಿ ಕ್ರಾಹಿತ ಲೆ ಗ್ರಾಹಿತ ?

೨. ನೀಂಬಿ ಪೂರ್ವಾ ಅವಣಿತ ಪೂರ್ವಾ :

- (ಉ) ಗ್ರಾಹಿತ ಒಂಟಿ ಗ್ರಹಿತ ತಿರುಗ್ರಾಹಿತ ----- ಭಾರೀಲ್ಯಾ !
- (ಉ) ಗ್ರಾಹಿತ ಗ್ರಹಿತ ಗ್ರಾಹಿತ ----- ಗುಣಿತ ಹಿನ್ನೆಸ್ತಾನ ಭಾರೀಲ್ಯಾ !
- (ಉ) ----- ಪ್ರಾಣಿ ಕ್ರಾಹಿತ ಗ್ರಾಹಿತ !
- (ಉ) ಈ ಕ್ರಾಹಿತ ಗ್ರಾಹಿತ ----- ಪುಣಿ ಪ್ರಾಲೋಷ !
- (ಉ) ಕ್ರಾಹಿತ ಗ್ರಾಹಿತ ----- ಗ್ರಾಹಿತ ಹಿನ್ನೆಸ್ತಾನ....!

೩. ತುರಿದಿ ಯ ಅರ್ಥಾಂಶದ ಸಂಜ್ಞೆ :

ಗ್ರಹಿತ, ಗುಣಿತ, ಲೆಂಡಿ, ಗುಣಿತ, ಪ್ರಾಣಿ, ಗ್ರಾಹಿತ, ಹಿನ್ನೆಸ್ತಾನ, ಪುಣಿತ, ಕ್ರಾಹಿತ, ಗ್ರಾಹಿತ !

ପରିଷ୍ଠାତ ବିଦ୍ୟା (Learn the word meaning):

ବିଶୁରୀ = Snail. ଓରଖ ଗୁଡ଼ି = Neglectedly; with out giving importance. ହାତ୍ତେନ୍ତି = Race competition. ପ୍ରାଣି = Pace. ଫୁଲି = Whistle. କୁଳି = Cleaver. ଉଣ୍ଡି = Energetic; swift.

ପାଠ୍ୟକ (Exercise):

୧. ଯୁଦ୍ଧରେ ଏବଂ ବୁଝୁଣ୍ଡିଙ୍ ହେଉଥିଲା :

- ଯୁଦ୍ଧ ପଞ୍ଚି ରାଜ୍ୟର ଅଭିଭାବ କି କାହାରୁ ?
- ଯୁଦ୍ଧ ବିଶୁରୀରେ କାହାରୁ କି କାହାରୁ ?
- ବିଶୁରୀର ଯୁଦ୍ଧରେ କାହାରେ କି କାହାରୁ ?
- ହାତ୍ତେନ୍ତି ଦିଶୁଙ୍କର କାହାରେ କାହାରୁ କି କାହାରୁ ?
- ହାତ୍ତେନ୍ତି ପ୍ରାଣି କାହାରୁ କି କାହାରୁ ?

୨. କିମ୍ବା ପୂର୍ବା କାହାରେ କିମ୍ବା :

- ଭାବିଦିନ ହାତ୍ତେ ----- ପଞ୍ଚି ରାଜ୍ୟର କମ୍ପି ପକ୍ଷର ଲଭ୍ୟି ।
- ଯାହା ତର୍କିତ କରିଯାଇ ପରିପାଳି ----- ପକ୍ଷର ।
- କାଳ ----- ଫୁଲି ଅଭିଭାବ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ।
- ପ୍ରାଣିବିକି କାହାରେ ----- ପକ୍ଷର ଯାହା ତର୍କିତ କରିଯାଇ କାହାରେ ।
- ପକ୍ଷରକୁଳିଙ୍କ ଅଭିଭାବ କିମ୍ବା ହାତ୍ତେନ୍ତିଙ୍କ ଫୁଲିଙ୍କ କରିବାକି ----- କାହାରେ !

୩. ଯୁଦ୍ଧରେ ଏବଂ ଯତ୍ନରେ କମ୍ପି :

ବାହୀ, ଯକ୍ଷଣ, ଲେଖଣ, ଯୀବିପକ୍ଷ, ବିଶୁରୀ, ବୁଝୁଣ୍ଡିଙ୍, ହାତ୍ତେନ୍ତି, ଫୁଲି, ଧର୍ମିତ, ଯନ୍ତ୍ରପରିପାଳି, କାଳି ରାଜ୍ୟର ।